

Het nieuwe CKV

Verbreden en verdiepen

Vanaf 1 augustus 2017 geldt het nieuwe examenprogramma CKV voor havo en vwo. Het verplichte aantal culturele activiteiten is komen te vervallen. Het nieuwe examenprogramma moet meer aanknopingspunten geven voor verbreding en verdieping. De reflectie op de eigen culturele ontwikkeling van de individuele leerling in zijn leerproces staat centraal, met als doel kunst actief meemaken. Je moet erbij geweest zijn, je moet kunst gezien, gevoeld en geroken hebben. Bij het nieuwe CKV moet de leerling in staat zijn de inhoud, vorm en betekenis van uitingen vanuit één of meerdere dimensies beschouwen. Die dimensies zijn: feit en fictie; schoonheid en lelijkheid; autonoom en toegepast; ambachtelijk en industrieel; amusement en engagement; digitaal en analoog; individueel en coöperatief; traditie en innovatie; herkenning en vervreemding; monodisciplinair, multidisciplinair en interdisciplinair en ten slotte lokaal en globaal. De dimensies zijn stuk voor stuk aanknopingspunten voor interessante beschouwingen.

CKV & Singer Laren

Het unieke aan Singer Laren is het samengaan van verschillende kunstdisciplines: podiumkunst (theater) en beeldende kunst (museum en tuin). Kunst actief meemaken kan bij Singer Laren. Het museumaanbod voor de CKV-leerling biedt verbreding en verdieping. De dimensies die geformuleerd zijn (zie hierboven), zijn niet nieuw. Onbewust zijn leerlingen bij Singer vaak al bezig met deze dimensies. Bijvoorbeeld de dimensie 'schoonheid & lelijkheid': in rondleidingen en verwerkingsopdrachten speelt de eigen mening een belangrijke rol. Je kunt iets mooi of lelijk vinden, maar je moet wel kunnen uitleggen waarom je dat dan vindt. 'Traditie en innovatie' is ook een dimensie die vaak verweven zit in het educatief aanbod. Deze dimensie past goed bij de opkomst van het modernisme, de periode in de schilderkunst die het museum vertegenwoordigt en verzamelt. Het echtpaar Singer, de oprichters van Singer Laren, hield vast aan traditie en kocht geen abstracte kunst. Terwijl schilders van toen volop experimenteerden en zochten naar vernieuwing. In tentoonstellingen waarbij werken uit de vaste collectie te zien zijn, speelt deze dimensie vaak een rol. Omdat in Singer Laren tijdelijke tentoonstellingen te zien zijn, zullen de dimensies steeds verschillen. In interactieve rondleidingen kan bij de dialoog tussen de museumdocent en de leerlingen aandacht worden besteed aan de dimensies. Ook is het interessant om leerlingen zelf te laten kijken welke dimensies passen bij de door hen bezochte tentoonstelling of voorstelling.

Voor musea en culturele instellingen is het jammer dat het aantal verplichte culturele activiteiten is komen te vervallen. Gelukkig kan Singer Laren op het gebied van verkenning, verbreding en verdieping een rol (blijven) spelen. Bij verkenning (domein A) staat de kunstervaring van de leerling centraal: wat doet het bezoek aan Singer Laren met de leerling? De ervaring wordt door de leerling vastgelegd en komt in het kunstdossier. Verbreding (domein B) wordt geboden doordat leerlingen zich bij Singer Laren buiten hun eigen 'comfortzone' begeven binnen een professionele context. De leerling kan deze nieuwe

ervaring beschouwen en waarderen (vanuit de nieuwe dimensies). Het nieuwe CKV zet ook in op verdieping (domein C) en de onderzoeksvaardigheden van de leerling. Systematisch en analytisch denken spelen een belangrijke rol in de kunstwereld. Leerlingen die een onderzoeksvraag bedenken met betrekking tot (de collectie van) Singer Laren, kunnen contact opnemen met de afdeling educatie.

Invulling van een CKV bezoek aan Singer Laren (individueel of met groep)

Tijdens een interactieve rondleiding (een dialoog tussen museumdocent en leerlingen) van 30 minuten beschouwen de leerlingen de kunst vanuit de verschillende nieuwe dimensies (soms ook onbewust). Daarbij worden vaktermen gebruikt die vervolgens in de kijkwijzer verder worden toegelicht (denk aan begrippen als: abstract, compositie, perspectief, kleur, kunstenaar, realistisch, tweedimensionaal, etc.). Voor CKV leerlingen is er per tentoonstelling een aparte (extra) opdracht aan de kijkwijzer toegevoegd. De kijkwijzer kan overigens ook tijdens een individueel bezoek door de leerling worden gedaan.

Het nieuwe CKV gaat van start in het schooljaar 2017-2018. Singer Laren hoopt dat zowel scholen als leerlingen in het kader van CKV op bezoek blijven komen. De verbouwing van Singer Laren is begin september 2017 afgerond en het theater biedt enorm veel kansen om leerlingen verschillende podiumkunsten te laten ervaren. In combinatie met de beeldentuin (gereed in de zomer van 2018) en het museum kunnen leerlingen bij Singer Laren zoveel ervaren en ontdekken op het gebied van kunst en cultuur. Singer Laren staat open voor feedback en initiatieven die in het kader van het nieuwe CKV ontstaan. Wat werkt wel/niet? Waar is behoefte aan en wat ontdekken leerlingen en docenten zelf? Kunst is iets dat je overal om je heen kunt ontdekken en vraagt om een open en onderzoekende houding. Singer Laren hoopt dat het nieuwe CKV meer gewaardeerd gaat worden door de leerlingen en dat zij zelf zullen inzien dat zij echt iets waardevols hebben geleerd. Daarvoor moeten de leerlingen wel met kunst in aanraking blijven komen. Ontmoetingen met verschillende kunstdisciplines zijn onmisbaar om te kunnen ontdekken wie je bent, wat je aanspreekt en welke opvattingen je hebt. En bij Singer kan dat!

Tessa van Deijk
Educatie Singer Laren